**СПРАВКА**

**ЗА ОТРАЗЯВАНЕ НА ПОСТЪПИЛИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ И СТАНОВИЩА ОТ ПОВТОРНИ ОБЩЕСТВЕНИ КОНСУЛТАЦИИ ПО ПРОЕКТ НА ЗАКОН ЗА ИЗМЕНЕНИЕ И ДОПЪЛНЕНИЕ НА ЗАКОНА ЗА МЕРКИТЕ СРЕЩУ ФИНАНСИРАНЕТО НА ТЕРОРИЗМА**

| № | Организация/потребител /вкл. начина на получаване на предложението/ | Предложения и становища | Приети/ неприети | Мотиви |
|---|---|---|---|---|
| 1. | **АСОЦИАЦИЯ НА БЪЛГАРСКИТЕ ЗАСТРАХОВАТЕЛИ - постъпило по електронната поща на ДАНС** | От Асоциацията на българските застрахователи (АБЗ) считаме за необходимо да вземем отношение и да изразим пред Вас позицията си и по този втори проект **на Закон за изменение и допълнение на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма, обявен за втори пореден път за обществена консултация в Портала на Министерския съвет на Република България.**<br>Възраженията и аргументите ни касаят основно §35 (бивш §34 от предходния вариант от декември м.г.) от Преходните и заключителните разпоредби на проектозакона, с който се предлага внасянето на промени в **Кодекса за застраховането (КЗ)**, съответно промени и допълнения в чл. 35, чл.40, чл.68, чл.72, чл.84, чл.587, чл.588 и чл. 648 на КЗ.<br>Във връзка с този проект за ЗИД на ЗМФТ считаме за необходимо да изтъкнем, че такива промени в КЗ бяха вече внасяни в НС като част от предходни проекти за Закон за изменение и допълнение на КЗ, но останаха неприети от 49-тия и 50-тия парламент. Спрямо тях сме обосновавали и поддържали възраженията по-долу, които сме излагали със съответна аргументация.<br>Тези наши възражения изложихме и в нашата позиция по обществената консултация по първия вариант на този ЗИД на ЗМФТ, обявен за обществено обсъждане през месец декември 2024г., като те са отразени в ***Справка за отразяване на становища***[1] документа „*Справка за отразяване на постъпилите предложения и становища от* | Приема се по принцип | Действително промените в КЗ, които се предлагат с разглеждания законопроект, са идентични с промените, които няколко пъти Министерския съвет внася в Народното събрание със ЗИД на КЗ. Именно поради факта, че промените са във връзка с противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, същите са изтеглени от ЗИД на КЗ и са включени в ЗИД на ЗМФТ. Приема ме, че нормативните изменения трябва да бъдат систематично обособени, като в настоящият случай систематичното обособяване е извършено по признака – цели, които се постигат със законопроекта. |

[1] Документът „***Справка за отразяване на постъпилите предложения и становища от обществените консултации по проект на закон за изменение и допълнение на закона за мерките срещу финансирането на тероризма***“, приложен към материалите по законопроекта, обект на актуалната (втора) обществена консултация.

*обществените консултации по проект на закон за изменение и допълнение на закона за мерките срещу финансирането на тероризма*“ (), приложен към материалите по актуализирания законопроект, обект на актуалната (втора) обществена консултация.

Видно от актуалния текст на законопроекта, обявен за втори път за публична консултация, нито едно от възраженията и предложенията ни по законопроекта – основно касаещи частта, с която чрез неговите ПЗР се изменя Кодекса за застраховането – не е било прието от вносителя, респ. не е било отразено в актуализирания законопроект.

В тази връзка и на първо място следва отново да изтъкнем, че не **считаме за добра законодателна техника чрез законопроекти за изменение и допълнение на други закони да се правят промени в КЗ**, които при това не произтичат пряко от предлаганите в основното тяло на съответния законопроект промени.

Именно за такава **недобра нормотворческа практика** считаме случая с този законопроект, доколкото чрез Преходните и заключително разпоредби (ПЗР) на коментирания ЗИД на ЗМФТ се правят И промени в КЗ, които по никакъв начин не са свързани и не произтичат от него. Това мнение сме изразили и в обществената консултация през декември м.г., като го поддържаме и в хода на тази консултация по втория вариант на законопроекта.

Следва в допълнение да се отбележи, че макар с тях да се внасят именно промени в КЗ, описаните по-долу промени и допълнения в КЗ, срещу които сме възразявали и продължаваме да възразяваме, са били свалени (изведени) от законопроект за ЗИД на КЗ, **законодателната процедура по който понастоящем е в ход в 51вото Народно събрание**.

Посоченото е описано и в *Мотивите* към законопроекта, като там изрично е казано също, че предложението в този законопроект да се включат и посочените промени в КЗ изхожда от Комисията за финансов надзор - с аргумента, че предлаганите промени в КЗ са били внесени в проекти за ЗИД на КЗ, но са останали неприети досега, по редица причини.

**Този аргумент считаме за несъстоятелен**, тъй като **ако и когато се**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **правят промени в КЗ, те следва да се правят именно със ЗИД на КЗ – особено ако процедурата по приемане на такъв законопроект е в ход** и при това е в напреднал етап, както е в случая.<br>За несъстоятелен считаме и допълнителния аргумент в тази връзка, добавен от вносителите между първото и второто обществено обсъждане на законопроекта и отразен в ***Справка за отразяване на становища***, приложена към законопроекта – в смисъл, че **същите са били изтеглени от ЗИД на КЗ и са били включени в ЗИД на ЗМФТ, тъй като част от тях били свързани с противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма**. Съответно, че чрез въвеждането им в ЗИД на ЗМФТ, по отношение на тях **било извършено систематичното обособяване по признака *„цели, които се постигат със законопроекта*“**.<br>Посоченото не приемаме нито за съвсем точно, нито пък за съответстващо с нормалния, прозрачен, логичен и желателен ***de lege ferenda*** процес, към който е крайно време вече да започнем да придържаме.<br>Все пак доколкото **този въпрос е второстепенен, а водещият въпрос е за съдържанието на самите промени, въвеждани в КЗ** чрез ПЗР на законопроекта, няма да го коментираме повече тук – само ще допълнително ще изтъкнем, че тази недобра законодателна практика би следвало да се избягва, а не без нужда да се катализира, както това е сторено в случая.<br>По отношение на конкретните промени в КЗ бихме изтъкнали, че сега те се въвеждат отново с ПЗР на законопроекта, но вече с §35, а не с §34, както беше в предходния законопроект за ЗИД на ЗМФТ.<br>Независимо от това самите предлагани чрез законопроекта промени, както и *Мотивите* за тях, са останали непроменени спрямо тези в предходния законопроект, по който сме внасяли позиция.<br>В *Мотивите* към законопроекта се прави връзка с изискванията на Критерий 26.3 и съответна препоръка 26.3 на FATF от доклада MONEYVAL – на практика прави се препратка към препоръките по критерий 26.3 от посочения доклад, като с тази препратка се обосновават | **Не се приема** | В Доклада за Република България от Пети оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма (Комитета MONEYVAL) към Съвета на Европа (Доклада за България) по отношение на техническото съответствие с Препоръка 26 на FATF, Критерий 26.3 е посочено изрично, че *„In no cases do the legal requirements or regulatory measures explicitly prevent licensing where relevant individuals are associated to criminals“* (стр. 295). Видно от описаното в Доклада |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | предлаганите промени в КЗ.<br>В допълнение, в *Мотивите* се отбелязва, че направените предложения за промени в КЗ, в т.ч. тези, според които оценката за добра репутация при придобиване на квалифицирано участие ще се разпростре и спрямо свързаните със заявителя лица, целят усъвършенстване на правилата и процедурите за оценка на придобиванията на квалифицирани участия в застрахователи и презастрахователи, като тези промени се предлагат чрез законопроекта именно във връзка с отправени към България препоръки на Комитета MONEYVAL.<br>В тази връзка бихме искали **отново** да изтъкнем, че в посочената препоръка по критерий 26.3. относно застрахователите (***на стр. 297 в доклада MONEYVAL***[2]) има посочен един единствен недостатък на нормативната уредбата на застраховането (КЗ), като съответно може да се счете, че е отправена само една препоръка - да се въведат изисквания, свързани с „***липсата на криминалност (престъпност) от страна на мениджърите***“[3].<br>По отношение на регулаторната рамка в застраховането ***други недостатъци по отношение на застраховането не са отбелязани в препоръка 26.3. от доклада MONEYVAL***, съответно други препоръки не са направени за застрахователния сектор и за неговата национална регулаторна рамка.<br>Това може да се установи чрез обикновен прочит на доклада – съответно, видимо **противоречи на описаното по-горе твърдение** в Мотивите, **че предлаганите промени в КЗ произтичат от установен в доклада регулаторен недостатък и свързана препоръка по критерий 26.3.** от посочения доклад.<br>Както посочихме, **единствената препоръка за застрахователния сектор** е свързана само с **изискване на липсата на престъпни прояви на мениджърите** и по никакъв начин не обуславя нужда от въвеждането на повечето от предлаганите със законопроекта **недобре премислени, зле формулирани и крайно непрецизни и непълноценни промени и** | | за България установеният недостатък във връзка с липсата на мерки за контрол на достъпа до пазара за финансови институции за лицензиране/регистрация в случаите, в които са налице връзки с престъпници, се отнася за всички финансови институции (съгласно определението за финансови институции в *International standards on combating money laundering and the financing of terrorism & proliferation (The FATF Recommendations)*).<br>В допълнение, на стр. 300 от Доклада за България, в заключителната част на техническото съответствие с Препоръка 26 на FATF са посочени два недостатъка по изпълнението на критерий 26.3, а именно:<br>1.Entry controls of all FIs do not explicitly prevent licensing /registration in case of association with criminals;<br>2. Number of various other shortcomings established in licensing requirements relate to the absence of explicit requirements regarding non-criminality, as well as rehabilitation, etc. |

[2] Anti-money laundering and counter-terrorist financing measures BG, Fifth Round Mutual Evaluation Report, May 2022

[3] **26.3**.....: „***The following shortcomings applies here: no requirement regarding non-criminality of managers.“***

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **<u>допълнения</u>** в уредбата по КЗ.<br>**Този наш общ аргумент срещу промените в КЗ, предвидени с §35 от законопроекта, е изтъкнат в позицията по предходния вариант на законопроекта, като на него няма противопоставен от страна на вносителя директен оборващ аргумент.**<br>В допълнение на този наш общ аргумент, касаещ всички предлагани със законопроекта промени, следва да се изтъкне още, че както посочения доклад за България на MONEYVAL, така и Националната оценка на риска от изпирането на пари и финансиране на тероризъм (НОР) **<u>застрахователният сектор е оценен като нискорисков и с добри познания относно мерките срещу изпиране на пари</u>**. Считаме, че това следва също да се има предвид и че с него **се създава основание изискванията към субектите от този нискорисков сектор да бъдат намалени, а не да бъдат непропорционално и необмислено увеличавани**, при това с толкова спорни, субективни, зле формулирани, неясни и въобще затруднителни в административно отношение нови и допълнителни изисквания и разпоредби в секторното законодателство.<br>Предвид горното считаме за необходимо по-долу да изложим недостатъците на конкретните нормативни предложения за промени в КЗ по § 35 от проекта за ЗИД на ЗМФТ, да обосновем и да настоим да бъдат взети предвид в хода на обществената консултация по проектозакона **нашите съществени възражения** срещу тях, както и да оборим аргументите срещу тях от колона 5 от ***Справката за отразяване на възражения и предложения***, станали основания за тяхното неприемане след първата обществена консултация по законопроекта.<br><br>**1.**<br>**<u>На първо място възразяваме срещу промяната</u>** в чл. 35, ал. 1, т. 3, буква „б“ от КЗ, съгласно която КФН отказва издаването на лиценз за застраховане или за презастраховане, ако и когато членове на управителни и контролния органи на застраховател/презастраховател „*<u>не</u>* | Не се приема | Предложението за допълване на чл. 35, ал. 1, т. 3, буква „б“ от КЗ се налага с цел синхронизиране на нормативната уредба по отношение |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | *са с добра репутация*“. **Считаме, че тази промяна трябва да отпадне** от законопроекта, като **аргументите ни**, които вече сме излагали и на които държим, **са следните:**<br>Общо въвежданото нормативно допълнение „*не са с добра репутация*“ **не може да бъде отнесено към конкретни изисквания на ЗМИП, ЗМФТ** и актовете по тяхното прилагане, доколкото **липсата на „*добра репутация*“ невинаги е свързана с пране на пари или финансиране на тероризъм**.<br>В тази връзка **понятието и свързаното с него допълващо изискване** се явяват **непрецизно и непропорционално разширени** спрямо **специалната уредба**, във връзка с която от страна на вносителя се твърди, че то се въвежда (ЗМФТ, ЗМИП)<br>Освен това не е взет предвид **особено важният наш аргумент**, че **мерките и изискванията, произтичащи от ЗМИП** би следвало да се прилагат **САМО от и по отношение на животозастрахователните дружества** - доколкото само те са негови адресати, по силата на чл. 4, .<br>Това, че застрахователите по общо застраховане (с лиценз по Приложение I, раздел 2 към КЗ) не са адресати на ЗМИП и не следва да прилагат мерките по този закон, нито е било взето предвид, нито пък е коментирано в Мотивите към законопроекта.<br>Това също е неправилно и проекторазпоредбата, въвеждаща според твърденията на вносителя свързано със ЗМИП допълнение, е била **разписана в законопроекта като обща** за всички застрахователи и презастрахователи - т.е. така, както е записана, **ще обхване и общозастрахователните дружества**, които по дефиниция **НЕ СА ЗАДЪЛЖЕНИ ЛИЦА** по смисъла на чл. 4 от ЗМИП.<br>Освен че не съответства на адресатите на мерките по ЗМИП, така **предлаганото изменение силно ще субективизира възможността за отказ на КФН за издаването на лицензи за застраховане** или за презастраховане на това основание, тъй като въвежда нормативно **важна и съществена преценка**, която ще бъде извършена от надзорния орган въз основа **на напълно неизяснени и необективни, дори недефинирани критерии** – тъй като понастоящем **обективни** | | на лицата, които придобиват квалифицирано участие в застраховател, съответно презастраховател, и по-конкретно с изискването на чл. 68, ал. 7, т. 1 от КЗ, която и понастоящем определя, че първият от критериите за преценка на допустимостта на придобиването на квалифицирано участие в застраховател е **репутацията на заявителя**.<br>В допълнение, предложението не внася принципна промяна в досегашния ред, тъй като чл. 35, ал. 1, т. 3, буква „а“ от КЗ обхваща и тези случаи, но с предложеното прецизиране ще се постигне по-голяма яснота в нормативната уредба. И без изричното указание на закона не може да има съмнение, че положителна оценка за придобиването, респективно за издаването на лиценз може да е налице единствено при наличието на **добра** репутация на заявителя. Противното би било означавало, че надзорната институция би имала правна възможност да допусне придобиването, респективно лицензирането, при липса на добра репутация на заявителя, което би влязло в противоречие с целта на закона. От тази гледна точка предложеният критерий за преценка в чл. 35, ал.1, т. 3, буква „б“ на КЗ не може да бъде предмет на оспорване. Дали критерият може да се отнесе към конкретни изисквания |

**<u>нормативни критерии за добра репутация няма</u>**.

Следва да се има предвид също, че тази **<u>субективна</u> преценка за „*добра репутация*“** (чл. 35, ал. 1, т. 3, б. „б“ и чл. 68) **<u>ще касае и вече лицензираните дружества,</u>** - съгласно чл. 40, ал. 2, т. 4, ако лицето престане да отговаря на условията за издаване на лиценз, същият му се отнема.

Намираме за **неприемлив аргумента** на вносителя, изложен в съгласувателна таблица-справка – че „*предложението за допълване на чл. 35, ал. 1, т. 3, буква „б“ от КЗ се налага с цел синхронизиране на нормативната уредба по отношение на лицата, които придобиват квалифицирано дялово участие в застраховател/презастраховател, и по конкретно с изискването на чл. 68, ал. 7, т. 1 и 2 от КЗ. В допълнение, предложението не внася принципна промяна в досегашния ред, тъй като чл. 35, ал. 1, т. 3, буква „а“ от КЗ обхваща и тези случаи, но с предложеното прецизиране ще се постигне по-голяма яснота в нормативната уредба.*“

**Цитираното не е вярно** - не отговаря на действителното положение.

Синхронизиране няма, а и няма как да има, тъй като **<u>в самия чл. 68, ал.7 от КЗ не съществува изрично изискване за „*добра репутация*“</u>** – вярно е, че в т. 1. и т. 2 има възможност за преценка от страна на КФН **дали заявителят е <u>подходящ и финансово стабилен</u>** (*като репутацията на заявителя е донякъде заложена в т.1 като възможен критерий за такава преценка*), но това **<u>не е същото</u>** като въвеждането на такова **<u>изрично и твърде субективното изискване за „*добра*“ репутация в общата разпоредба за издаване на лиценз</u>**.

Тоест, в **<u>чл. 68, ал.7 от КЗ няма аналогичен текст</u>**, с който да се направи твърдяното от вносителя „*синхронизиране*“. *А и допълнително „синхронизиране“ не е необходимо, доколкото и сега в посочената* **т. 3 на ал. 1 от чл. 35 е записано, че комисията отказва издаването на лиценз** когато лицата, които самостоятелно или заедно с други притежават квалифицирано участие „***не отговарят на изискванията на този кодекс***“ – тоест, и на изискванията по чл. 68, ал.7.

Освен „*синхронизиране*“ няма и „*прецизиране*“, както вносителят твърди

на ЗМИП или ЗМФТ, в случая не правно релевантно, защото не всяка липса на добра репутация може да се свърже с изпиране на пари или с финансиране на тероризъм, но всяка връзка с изпиране на пари или финансиране на тероризъм е индикатор за липса на добра репутация и следва да може да бъде релевирана като такава, респективно да послужи за основание за отказ за издаване на лиценз. Неприемлив е и аргументът за относимостта на мерките и изискванията, произтичащи от ЗМИП само по отношение на животозастрахователните дружества. Въпросът с репутацията на акционерите с квалифицирано участие е основен в надзорната дейност на КФН с оглед гарантиране на интегритета на застрахователя като цяло. Изключено е да се поставя под съмнение изискването за добра репутация, респективно за липса на причастност към дейности по изпиране на пари или по финансиране на тероризъм спрямо акционери на застрахователи по общо застраховане, на формалното основание, че спрямо тях не се прилагат правилата за изпиране на пари.

Неоснователни са и аргументите, че предлаганото изменение силно ще субективизира възможността за отказ на КФН за издаване на

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | в цитирания по-горе негов аргумент - не е вярно също и твърдението, че „*предложението не внася принципна промяна в досегашния ред*“.<br>Напротив, **промяната е именно принципна**, тъй като до момента изобщо **никъде в КЗ няма изрично изискване за „добра репутация“** – нито в чл. 68, ал.7, нито където и да било другаде. Всъщност с оспорваната от наша страна проекторазпоредба на този ЗИД на КЗ се планира да бъде въведено именно едно **принципно ново изискване с неуточнено легално съдържание**, с което непрецизно се въвежда **нов, непълноценно регламентиран и прекомерно субективен критерий за преценка от страна на комисията**, както сме обосновали по-горе.<br>Считаме, че посоченото допълнение в чл. 35, ал. 1, т. 3, буква „б“ „за добра репутация“ **не трябва да се въвежда в КЗ като основание за отказ или отнемане на лиценз**.<br>Ако все пак такова се настоява да бъде въведено, то това **не би следвало да става без заедно с това да се въведат ясни, единни и обективни критерии**, въз основа на които да може да се направи **прозрачна и най-вече обективна преценка дали съответното лицето изпълнява изискването за „*добра репутация*“** или не.<br>С оглед позоваването на вносителя в *Мотивите* към законопроекта на неуточнени/непосочени препоръки на ***Европейския орган за застраховане и професионално пенсионно осигуряване (EIOPA)***, следва изрично да се изтъкне още, че в издадения от този европейски надзорен орган *Доклад на за проследяване на мерките в областта на оценката на административните, управленските и/или надзорните органи на дружествата*[4], именно във връзка с въвеждане на **изисквания за „*добра репутация*“** са били направени **препоръки към някои национални надзори, които са решили да въведат такива изисквания** на национално ниво (в т.ч. IVASS Италия, FCMC Латвия и др.).<br>Препоръките на ***EIOPA са именно в изтъкнатия по-горе смисъл - че ако в някое национално законодателство се въвежда такова изискване за "добра репутация“***, то би следвало **да се дефинира** | | лицензи за дейност по (пре)застраховане. С поредица от Решения на Конституционния съд (Решение № 6 от 25.II.1997 г. на КС на РБ по конст. д. № 32/96 г.; Решение № 4 от 1.04.1999 г. на КС на РБ по конст. д. № 31/98 г.) изрично е указано, че „*Ограничаването на участието в застрахователни дружества е възможно и допустимо в обществен интерес. Ръководният критерий в тази насока обаче е професионалната и **моралната годност** на лицата, които чрез **капиталово участие** или управленски позиции **упражняват контрол върху дружеството***.“ Предложеният критерий „добра репутация“ има пряко отношение към преценката на годността на заявителите в производството по лицензиране, в което съобразно указанието на чл. 8, ал. 1 от Закона за ограничаване на административното регулиране и административния контрол върху стопанската дейност „*административният орган проверява законосъобразността на искането и в рамките, определени* |

[4] *Follow-up on peer review of propriety of AMSB members and qualifying shareholders – report, EIOPA-BoS-22/437 12 October 2022*

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **легално**, при това **достатъчно прецизно, ясно и подробно** – тоест, че при (заедно с) евентуалното въвеждане в национална регулаторна рамка на такъв критерии за „добра репутация“ **би следвало на това понятие да му се даде и подробна и ясна нормативна дефиниция**, за да може то да има **възможно най-обективно съдържание** и за да може **да се избегне евентуален административен произвол, основан на неговия прекомерен субективизъм**.<br>Видно от §34 на законопроекта, случаят не е такъв – **изискването е въведено съвсем общо и декларативно, без каквито и да било обективни критерии относно неговото съдържание**.<br>Предвид горното категорично считаме, че за да бъде въведено такова нормативно изискване за „добра репутация“, то следва **задължително да бъде съпроводено с точна, подробна, ясна и прозрачна нормативна дефиниция, респ. методология** за това **как, на каква база и по какви обективни критерии** ще се оценява „репутацията“ на конкретно лице. Обратното - какъвто именно е случаят с предлаганата законодателна промяна в КЗ - **би се явило в пряко противоречие с изискванията на европейския надзорен орган и с неговите препоръки**.<br>Предвид изложеното **предлагаме посочената промяна в чл. 35, ал. 1, т. 3, буква „б“ , предложена с §5 от проекта за ЗИД на КЗ да отпадне изцяло от законопроекта.**<br>Ако това не се случи, то тя задължително следва поне да бъде **преосмислена и доразвита** – да бъде съпроводено с точна, подробна, ясна и прозрачна нормативна дефиниция и със съответна методология за това как, на каква база и по какви обективни критерии ще се оценява „репутацията“ на конкретно лице.<br>Предвид изложеното и заради начина, по който е въведена, предлаганата законодателна промяна в чл. 35 и др. относно въвеждането на изискване за „*добра репутация*“ при лицензиране и при придобиване на квалифицирано участие ще е **в пряко противоречие с изискванията на европейския надзорен орган в застраховането EIOPA и с неговите препоръки.** | | *от закона, разрешава или отказва **по целесъобразност** извършването на определена стопанска дейност*“. Посоченото указва, че преценката по целесъобразност е част от процеса по издаване на лиценз и на общо основание предполага преценка на „добра репутация“ на заявителите за квалифицирано участие.<br>Не са основателни и аргументите, че субективната преценка за „добра репутация“ ще засегне и вече лицензираните дружества, в контекста на възможността за отнемане на лиценз на застрахователя при отпадане на основанията за издаване на лиценз. С оглед изложените по горе принципи, подкрепени от Конституционния съд, и с оглед на целите на КЗ, свързани с осигуряване на стабилен застрахователен пазар и защита на интересите на ползвателите на застрахователни услуги, следва да се приеме за законосъобразно надзорният орган да има правни инструменти да се намесва при наличие на данни за липса добра репутация на лицата, които разполагат с квалифицирано участие в застрахователите. В този |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | процес отнемането на лиценза е крайна мярка, която следва да се приложи единствено след прилагане на по-ограничени по степен на въздействие мерки, като предписания, принудителни мерки за забрана за упражняване на право на глас или прехвърляне на квалифицирани участия от страна на лица, спрямо които са налице данни за липса на добра репутация.<br>Неоснователни са възраженията срещу изложените мотиви, разясняващи синхронизиращия характер на промяната. |
| | | **2.**<br>**Възразяваме срещу** предложеното допълване на чл. 68, ал. 7 с нова т. 6 - относно **критериите за даване или отказ на разрешение от КФН за придобиване на квалифицирано участие – съгласно която основание за такъв отказ биха могли да** бъдат събраните „*данни за заявителя, **за неговите обвързани лица** и за връзките между тях, които дават основание за съмнение относно неговата надеждност и пригодност, както и възможност за възникване конфликт на интереси*“. Считаме, че така предложеното допълнение трябва да отпадне от законопроекта, като **аргументите ни са следните**:<br>С предлагания текст на разпоредбата и с включването в нея на понятието „**обвързани лица**“ се създава отново едно доста **необективно основание за административен отказ**, като по този начин силно **се субективизира преценката на надзорния орган** в процедурата по даване или отказ на разрешение за придобиване на квалифицирано участие в застраховател/презастраховател. Съответно, прекомерно се **утежнява процедурата**, като **чрез описаната разширена и субективна преценка на надзорния орган спрямо допълнителен кръг лица** | **Не се приема** | Необосновани са твърденията, че в чл. 68, ал.7 от КЗ не съществува изрично изискване за „добра репутация“. Както беше посочено по-горе, първият критерий за преценка на допустимостта на квалифицираното участие, е наличието на добра репутация. Както от логическото тълкуване, така и от приведената практика на КС, налице е изискване за добра репутация на притежателите на квалифицирани участия. Колкото до критериите за преценка на това коя репутация е добра, следва да се има предвид, че въпросът е в рамките на преценката на надзорния орган. Същият действа в съответствие с |

**непропорционално се усложнява и влошава положението на заявителя**.

**Проблемът става особено очевиден, ако така променената разпоредба на тази нова т. 6 на ал. 7 от чл. 68 се съотнесе към новата алинея 3 на чл. 72 за текуща оценка.**

Следва да се изтъкне в тази връзка, че посредством **комбинацията между предлаганата със законопроекта нова ал. 3 на чл. 72 от КЗ** и коментираната по-горе **нова т. 6 на ал. 7 от чл. 68 КЗ**, ще се създаде **непропорционална, необосновано голяма и при това ежегодна съществена административна тежест за всички застрахователи**.

Нека припомним също и казаното по-горе - че единствената препоръка в препоръка 26.3. от доклада *MONEYVAL* е относно изискванията за „***липсата на криминалност (престъпност) от страна на мениджърите“***[5], като никъде в този доклад **не е посочена необходимост (или препоръка) от въвеждане на същите изисквания и спрямо обвързаните с тях лица, нито необходимост а въвеждане на тези изисквания и във връзка с придобиването на квалифицирани участия в застраховател/презастраховател.**

Допълнителният аргумент на вносителя в ***Справката за отразяване на възражения и предложения*** към законопроекта, общо взето гласи, че **такива разпоредби има в други закони, 6 регламентиращи други финансови сектори** и че те са необходими и в КЗ, ***„с цел пълното синхронизиране на изискванията по отношение на задължените лица в банковия и в небанковия финансов сектор***.

Съответно, че **такива *„нормативни промени са извършени и в Кодекса за застраховането по отношение на чл. 80 и чл. 303[6], като е бил пропуснат чл. 68, поради което е наложително неговата редакция“***, както и че **това е необходимо за *„изпълнение на препоръките на международните партньорски организации в дейностите по противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма“.***

основните принципи, уредени в Конституцията и КЗ, в т.ч. и принципа на правовата държава. Длъжен е да мотивира всяко решение за отказ за издаване на лиценз, като същото решение подлежи на пълен съдебен контрол. Надзорният орган на Република България действа в рамките на системата на надзорни органи на държавите членки на ЕС и при спорове и съмнения относно тълкуванията на понятията, които той използва, може да се получи становище в рамките на тази система. Ето защо не може да съществува съмнение за гаранциите за защита на интересите на лицата, които подлежа на преценка за „добра репутация“.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу изпирането на пари (обн., ДВ, бр. 84 от 2023 г.) в Закона за пазарите на финансови инструменти, Закона за дейността на колективните инвестиционни схеми и на други предприятия за колективно инвестиране и Кодекса за социално осигуряване, както и съответно в Закона за платежните

[5] 26.3.....„***The following shortcomings applies here: no requirement regarding non-criminality of managers.***“(цитат)

[6] Цитираният от вносителя чл. 303 от КЗ няма да коментираме по-долу, тъй като е за застрахователните брокери.

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **<u>Този аргумент считаме за неприемлив,</u>** тъй като както вече споменахме, в доклада на FATF за България **<u>няма препоръки в този смисъл за застрахователния сектор.</u>**<br>В тази връзка следва да се изтъкне още, че **<u>чл. 80 касае лицата-членове на управителните органи,</u>** а **<u>чл. 68 касае лицата, които придобиват квалифицирано участие</u>** в застраховател/презастраховател.<br>**<u>Между двата вида лица няма аналогия</u>** (*няма тъждество нито в правата им, нито в позицията им и т.н.*), предвид което **изобщо не е нито задължително, нито дори е необходимо и/или логично да има едни и същи изисквания за двата вида лица или пък те да се синхронизират**.<br>Освен това **утежняването на положението на един кръг лица само заради „синхронизиране“** – било с друг малко подобен кръг лица, било със законодателството за малко подобни други сектори – **считаме за абсолютно неприемливо като законодателен подход**.<br>Следва да се изтъкне, че **реално тук се въвежда мярка, с която се ограничават права на определени лица за придобиване на участия в застрахователи**. Тоест, **мярката е с тежки последици,** предвид което **нито може, нито би следвала до се въвежда с аргументи за „синхронизиране“** (*за прегледност, еднообразност и административно удобство*), **а само със съвсем конкретни, добре обосновани и доказани аргументи за абсолютната необходимост и пропорционалността на такава мярка, при това точно за тази специфична ситуация на придобиване/притежаване на квалифицирано дялово участие**.<br>**Такива аргументи няма** нито в ***Мотивите***, нито в ***Справката за отразяване на възражения*** - единствените аргументи там са за „синхронизирането“ на положението на лицата по чл. 68 с други лица и с други сектори, **но няма никаква обосновка за конкретната необходимост от такова изискване и в хипотезата по чл. 68.** | | услуги и платежните системи и Закона за кредитните институции са извършени аналогични изменения и допълнения чрез които да се гарантира, че в производствата по издаване на лиценз и за одобрение на членове на ръководни органи на задължените лица от финансовия сектор, включително и за одобрение на придобиване/промяна на квалифицирано дялово участие в тези задължени лица, не е събрана информация, която да дава основание за съмнение относно надеждността и пригодността, както и не е налице възможност за възникване на конфликт на интереси по отношение на заявителите и на обвързаните с тях лица. Абсолютно същите нормативни промени са извършени и в Кодекса за застраховането по отношение на чл. 80 и чл. 303, като е пропуснат чл. 68, поради което е наложително неговата редакция, от една страна с оглед пълното изпълнение на препоръките на международните партньорски организации в дейностите по противодействието на изпирането на пари и финансирането на тероризма, и от друга страна с цел пълното синхронизиране на |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | изискванията по отношение на задължените лица в банковия и в небанковия финансов сектор.<br>Предложението съответства на изискванията на Препоръка 26 на FATF, критерий 26.3, свързани с достъпа до пазара на престъпници и свързаните с тях лица. |
| | | **3.**<br>**Възразяваме срещу** промяната в чл. 84, с която **възможността на КФН да откаже одобрение** на лице да участва в управлението на застраховател/презастраховател **<u>се разширява с допълнителен критерий за преценка</u>**, като към съществуващите вече критерии за „*квалификация и опит*“, се допълва “***<u>и/или добра репутация</u>***“.<br>Считаме, че **<u>то трябва да отпадне изцяло</u>** от законопроекта, **<u>като изцяло реферираме към аргументите си по същество, изложени в т.1 по-горе</u>**.<br>**<u>Изцяло реферираме също и към изложеното в т. 2 по-горе</u>** - по отношение на аргумента за „***синхронизиране***“ на изискванията с тези по отношение на лицата по чл. 68 или чл. 35 или пък с изискванията към съответните лица от други сектори, въведени в приложимото за тях законодателство, с който вероятно се обосновава и коментираното допълнение в чл.84.<br>**Следва да се изтъкне, че реално и тук се въвежда мярка, с която се ограничават права на определени лица, но за разлика от коментираната в т. 2 по-горе, тя е за участието им в управлението на застрахователи.**<br>Тоест, мярката отново е **с тежки последици**, предвид което **нито може, нито би следвала до се въвежда с аргументи за „*синхронизиране*“** (*тоест за прегледност, еднообразност и административно удобство*), а само със съвсем **конкретни, добре обосновани и доказани аргументи за абсолютната необходимост и пропорционалността** на такава мярка, при това **точно за тази специфична ситуация на участие в управлението** | **Приема се** | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | Както вече се спомена, **обективни легални критерии за преценка на „добрата репутация“ на лице липсват в регулаторната рамка по КЗ**.<br>Тоест, и тук важи казаното по-горе в т. 1 по темата - за да може да бъде въведено такова нормативно изискване, то би следвало **задължително да бъде съпроводено с подробна, ясна и прозрачна легална методология** за това **как, на каква база и по какви обективни критерии ще се оценява „добрата репутация“** на конкретно лице.<br>Следва да се изтъкне, че в този смисъл именно **са изисквания и препоръки на Европейския надзорен орган в застраховането** (EIOPA), като въвеждането на каквито и да било изисквания за „*добра репутация*“ без легална дефиниция и по начина, по който това се прави със законопроекта, **би се явило в пряко противоречие с тях**.<br>Надяваме се становището ни да бъде взето предвид в хода на работата по законопроекта, възраженията ни срещу разпоредби на законопроекта да бъдат приети като основателни и **съответните проекторазпоредби да отпаднат или да бъдат изменени, в съответствие с изложените по-горе възражения** и аргументите за тях. | | |
| **2.** | СДРУЖЕНИЕ „БЪЛГАРСКА ГЕЙМИНГ АСОЦИАЦИЯ“ (БГА)<br>СДРУЖЕНИЕ „АСОЦИАЦИЯ НА ИГРАЛНАТА ИНДУСТРИЯ В БЪЛГАРИЯ“ (АИИБ)<br>СДРУЖЕНИЕ „БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ | На 16.01.2025 г. на Портала за обществени консултации беше качен Проект на Закон 2 за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма (Законопроекта), като в § 38 се правят изменения и допълнения в Закона за хазарта (ЗХ). С настоящото становище, на основание чл. 26 от Закона за нормативните актове в срока за обществена консултация, отправяме бележки и предложения по Законопроекта, и по-конкретно по § 38 от същия. | | |
| | | **I. Относно т. 1 от § 38, с която се изменя и допълва чл. 8 от ЗХ**<br>Предлагаме следните изменения и допълнения на предложената в Законопроекта разпоредба:<br>1. В основния текст думите „физическо лице – действителен собственик на заявителя“ и изразът „за съпрузите и роднините по права линия, както и за свързани лица със заявителя по смисъла на § 1, ал. 1, т. 3, 5 – 9 и ал. 2 от Допълнителните разпоредби на Търговския закон“ следва да | Не се приема | Предложенията по т. 1 и 2 не съответстват на изискванията на Препоръка 28 на FATF, свързани с достъпа до пазара на престъпници и свързаните с тях лица.<br>Допълнително, препоръката не допуска ограничения по отношение на вида предходна престъпна |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | НА ХАЗАРТНИТЕ ДЕЙНОСТИ“ (БАХД)<br><br>СДРУЖЕНИЕ „СДРУЖЕНИЕ НА ОРГАНИЗАТОРИТЕ НА ХАЗАРТНИ ИГРИ И ДЕЙНОСТИ В БЪЛГАРИЯ“ | отпаднат.<br><br>2. Точка 1 следва да придобие следната редакция: „1. лицето е извършило престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система и/или престъпление по чл. 108а, ал. 2 от Наказателния кодекс и това е установено с влязла в сила присъда, освен ако не е реабилитирано“.<br>Предлагаме чл. 8, ал. 1 от ЗХ да придобие следната редакция:<br>*„(1) Лиценз за организиране на хазартна игра, за производство, разпространение и сервиз и за внос, разпространение и сервиз на игрално оборудване за хазартни игри не се издава на едноличен търговец или юридическо лице, ако за физическо лице - член на управителен или контролен орган на заявителя съдружник или акционер с квалифицирано участие в заявителя, е налице едно от следните условия:*<br>*1. лицето е извършило престъпление против финансовата, данъчната или осигурителната система и/или престъпление по чл. 108а, ал. 2 от Наказателния кодекс и това е установено с влязла в сила присъда, освен ако не е реабилитирано;*<br>*1. лицето е обявявано в несъстоятелност, ако е останал неудовлетворен кредитор и от датата на влизане в сила на съдебното решение за обявяване на несъстоятелността не са изтекли три години;*<br>*3. лицето е извършвало дейност като едноличен търговец или е участвало в дружество, на което окончателно е отнет лицензът за организиране на хазартна дейност или на което е налагана санкция за осъществяване на хазартна дейност без лиценз и от датата на отнемане на лиценза или на влизане в сила на наложената санкция не са изтекли три години.“ | Не се приема | дейност.<br>На следващо място, цитираното Решение на СЕС не заличава понятието „действителен собственик“ и свързаните с него задължения по отношение на мерките срещу изпирането на пари и финансиране на тероризма, а третира единствено достъпа до информация за действителните собственици.<br>Новата Директива (ЕС) 2024/1640 отразява този подход, като изисква държавите да гарантират достъпа на определени категории лица (сред които и задължените лица по чл. 4 от ЗМИП) до информация за действителните собственици. |
| | | **Съответно в ал. 2 на чл. 8 от ЗХ думите „включително в случаите на свързани лица, по смисъла на § 1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон“ следва да се заличат, ал. 3 на чл. 8 от ЗХ следва да се отмени, съответно ал. 4 и 5 да станат ал. 3 и 4.** | Не се приема | По съображенията, изложени по предходното предложение |
| | | **Аргументи:** С предложената в Законопроекта редакция на чл. 8, ал. 1 от ЗХ се 3 създава правна несигурност в противоречие с основни правни | | |

принципи.

От една страна, кръгът от субекти, за които следва да се отнасят изискванията по чл. 8, ал. 1 съгласно Законопроекта включва лица, които нямат никакво отношение към дейността на организатора на хазартни дейности. Подобна тежко-санкционна разпоредба, забраняваща не само определено лице, което е понесло санкция, но и на всички свързани с него лица да упражняват определена дейност, не е предвидена в никой друг лицензионен/разрешителен режим.

Никакво отношение към лицензионната дейност нямат съпрузите и родните по права линия на пряко свързаните с дружеството искател/организатор на хазартни игри физически лица. Липсва правна връзка и каквато и да е зависимост между организатор като юридическо лице и съпрузите или родните на физическите лица.

Препращането към общата дефиниция за „свързани лица“ по §1 от допълнителните разпоредби на Търговския закон“ е неотносима към производството по издаване на лиценз по Закона за хазарта. Свързаността на лица по Търговския закон има значение при преценката за недействителност на сделка, неплатежоспособност, поемане на задължения и предоставяне на обезпечения от дружество и др. сделки, имащи отношение към имуществено увреждане на дружество в резултат на сделка/действие между свързаните лица. При издаването на лиценз по ЗХ искателят и лицата, пряко участващи в управлението, контрола и собствеността му, са единствените, чиято дейност има връзка с дружеството – заявител/носител на лиценз. Свързаността с други лица сама по себе си не може да въвежда отговорност за искателя или организатора на хазартни игри относно дейността и действията на тези лица, към които организатора на хазартни игри няма нито вменено законово задължение за определено поведение, нито е обективирало конкретно правнозначимо поведение. Законово неоправдано е държавната принуда да бъде насочена към лице□организатор по ЗХ, защото съпруг или родител на физическо лице, участващо в дружество – собственик на искателя, или крупие в игрална зала, е извършило престъпление. **Поради изложеното, действащата ал. 3 на чл. 8 от ЗХ**

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **следва да се заличи.**<br><br>Друг проблем, който предложената в законопроекта редакция създава, е въпросът как се установява и обследва действителния собственик, след като съгласно Решение на СЕС (голям състав) от 22 ноември 2022 година по съединени дела C-37/20 и C-601/20, „член 1, точка 15, буква в) от Директива 2018/843 — с който член 30, параграф 5, първа алинея, буква в) от Директива 2015/849 се изменя в смисъл, че **държавите членки гарантират, че информацията за действителните собственици на учредените на тяхна територия дружества и други правни образувания е достъпна във всички случаи за всеки член на широката общественост — е невалиден“**. Поради това, считаме, че с въвеждане на изисквания към нов субект – действителен собственик, какъвто досега не е бил регламентиран в ЗХ, чието изпълнение е задължително условие за получаване, респективно притежаване на лиценз, се променят лицензионните условия и съответно се нарушава стабилитета на издадените лицензи - индивидуални административни актове.<br><br>От друга страна, във връзка с целите на законопроекта считаме, че отношение към лицензионната дейност, както и към мерките по ЗМИП и ЗМФТ имат само престъпления против финансовата, данъчната или осигурителната система и/или престъпление по чл. 108а, ал. 2 от Наказателния кодекс, а не за извършване на всякакво престъпление от общ характер.<br><br>Така предложената от нас редакция напълно съответства на целите на закона – а именно установяване на правния статус и платежоспособност на пряко свързаните с 4 лицензионната дейност лица, като приемането на редакцията ще доведе и до намаляване на излишната административна тежест за регулатора и дружествата, за които се отнася разпоредбата. | | |
| | | **II. Относно т. 3 от § 38 от Законопроекта, с която се изменя и допълва чл. 85 от ЗХ**<br><br>В буква б) се създават нови ал. 2 и ал. 3. | | |
| | | 1. В новата ал. 2 накрая следва да се добави „с цел преустановяване на | Не се | Хипотезата на чл. 86, ал. 1, т. 7 ЗХ е |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | нарушението“.<br><br>**Аргументи:**<br><br>Съгласно чл. 22, ал. 1 от Закона за административните нарушения и наказания „за предотвратяване и преустановяване на административните нарушения, както и за предотвратяване и отстраняване на вредните последици от тях могат да се прилагат принудителни административни мерки“.<br><br>Принудителните административни мерки, предвидени в ЗХ, са преустановителни. Съгласно чл. 86, ал. 1, т. 7 от ЗХ Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите прилага принудителна административна мярка - окончателно отнемане на издадения лиценз за организиране на хазартни игри или за дейност по чл. 1, т. 2 при неотстраняване на нарушението в срока, определен в решението по чл. 85, ал. 2, на обстоятелство, което е било основание за временно отнемане на лиценза. | приема | само една от редица хипотези, предвидени в чл. 86 ЗХ. |
| | | 2. Предложената със Законопроекта нова ал. 3 на чл. 85 следва да отпадне.<br><br>**Аргументи:**<br><br>Принудителна административна мярка се налага на лицензоносителя – юридическо лице. Недопустимо е лицензът да бъде отнет поради извършено или допуснато извършване на нарушение от физическо лице.<br><br>С оглед на горното считаме, че хипотезата на разпоредбата на ал. 3 следва категорично да отпадне от предложения текст, доколкото същата би се явила противоконституционна и в противоречие с основни принципи на българското право и недопустима принудителна административна мярка като наложена на един правен субект заради поведението на друг правен субект.<br><br>Съгласно ЗМИП и ЗМФТ на лице, което управлява и представлява лице по чл. 4 от Закона за мерките срещу изпирането на пари, както и на лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на лице по чл. 4 от Закона за мерките | Не се приема | Предложението не съответства на изискванията на Препоръка 35 на FATF, където НАП търпи конкретна критика, свързана с наличието само на административнонаказателни санкции и липсата на т. нар. „регулаторни“ санкции от типа на ПАМ и временно и постоянно отнемане на лиценз/ ограничаване извършването на определени дейности.<br>Препоръката изисква обект на тези санкции да са не само ЮЛ, но и тяхното висше ръководство. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | срещу изпирането на пари и правилника за прилагането му, когато тези лица са извършили или са допуснали, или са участвали в извършване на нарушение, се налага глоба на физическото лице. Законът и съдебната практика ясно разграничават административнонаказателната отговорност на физическите лица, която е лична, от налагането на имуществена санкция на юридическите лица. Разликата между наказанието "глоба" за физическите лица и "имуществената санкция" за юридическите лица и едноличните търговци се свежда до субекта на отговорността.<br><br>Принудителната административна мярка се налага само и единствено на нарушителя, чието нарушение се цели да бъде преустановено.<br><br>В нарушение на основни принципи на правото като пропорционалност, индивидуализация на отговорността и справедливост е личната отговорност на физическите лица да бъдат основание за налагане на принуда на юридическо лице.<br><br>Принудителната административна мярка по ЗХ се прилага „ когато организаторът“ извърши или пропусне да извърши определено задължение в нарушение на закона. | | |
| | | 3. Съответно досегашните ал. 2, 3 и 4 на чл. 85 от ЗХ да станат ал. 3, 4 и 5, а новосъздадената с т. 5 от § 38 от Законопроекта ал. 7, да стане ал. 6:<br><br>*„(6) Принудителна административна мярка – отнемане за срок от три до 6 месеца на издадения лиценз за организиране на хазартни игри или за дейност по чл. 1, т. 1 и 2, може да не се налага в случаите по ал. 1, т. 3, 13, 14 и ал. 2, при маловажност или непропорционалност на мярката спрямо тежестта на нарушението, извън случаите по чл. 86а от този закон. В този случай на лицето се изпраща писмено предупреждение.“* | Не се приема | По съображенията, изложени по предходното предложение. Предложението касае само преномерирането. Текстът на ал. 6 е идентичен с текста на предложената от РГ ал. 7. |
| | | **III. Относно т. 4 от § 38 от Законопроекта, а която се изменя и допълва чл. 86 от ЗХ**<br><br>Не считаме за правилно ЗХ да допуска хипотеза за отнемане на лиценз при извършаване на нарушение по друг закон. В случай че нормата не бъде изцяло отменена, то считаме за по-разумно тя да остане само в чл. 85 и мярката да бъде „временно отнемане на лиценз“ в случай че са | Не се приема | Предложението не съответства на изискванията на Препоръка 35 на FATF, където НАП търпи конкретна критика, свързана с наличието само на административнонаказателни санкции и липсата на т. нар. „регулаторни“ санкции от типа на |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | установени нарушения на разпоредбите от ЗМИП, отнасящи се до организаторите на хазартни игри. Окончателното отнемане следва да бъде крайна принудителна административна мярка, която се прилага само в краен случай, когато другите възможности на закона за преустановяване на нарушението са изчерпани, тъй като тази мярка е стопански неоправдана.<br><br>Считаме, че предложената редакция на чл. 86 не следва да се приема и т. 12 от чл. 86 от ЗХ следва да отмени, алтернативно предлагаме следната редакция на ал. 2:<br><br>*„(2) Изпълнителният директор на Националната агенция за приходите може, по своя инициатива или по предложение на председателя на Държавна агенция "Национална сигурност", направено по реда на чл. 125 от Закона за мерките срещу изпирането на пари или по реда на чл. 15, ал. 8 от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение:*<br><br>*1. да наложи принудителната административна мярка по ал. 1 с цел преустановяване на нарушението., когато организаторът на хазартни игри системно извърши нарушение на чл. 10 – 12, чл. 16, 17, чл. 33 – 35, чл. 40, 45 и 46 от Закона за мерките срещу изпирането на пари;*<br><br>*2. да наложи принудителната административна мярка по ал. 1 с цел преустановяване на нарушението, когато организаторът на хазартни игри системно извърши нарушение на чл.7, ал. 1 от Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение.“* | | ПАМ и временно и постоянно отнемане на лиценз/ ограничаване извършването на определени дейности.<br>Препоръката изисква обект на тези санкции да са не само ЮЛ, но и тяхното висше ръководство.<br>Алтернативното предложение също оне съответства на изискванията на препоръката.<br>Допълнително, предложението за отмяна на чл. 86, ал. 1, т. 12 е безпредметно, тъй като отмяната на въпросната разпоредба е част от законопроекта. |
| | | **Предложените в Законопроекта т. 2 и 4 на чл. 86, ал. 2 при всички положения следва да отпаднат съгласно аргументите по т. 2 от настоящото становище.** | Не се приема | По съображенията, изложени по предходните предложения. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | В допълнение, в случай че предвидените изменения и допълнения в чл. 85 и 86 се приемат, с което разпоредбите ще се преструктурират и принудителни административни мерки ще бъдат регламентирани и в ал. 2 на чл. 85 и 86, следва в чл. 86а от ЗХ, изразът „по чл. 85, ал. 1 или чл. 86, ал. 1“ да се замени с „по чл. 85 и чл. 86“. | Не се приема | Предвид неприемането напредходните предложения |
| | | **IV. Относно т. 5 от § 38 от Законопроекта, а която се изменя и допълва ДР от ЗХ**<br><br>1. В § 1 на Допълнителната разпоредба със Законопроекта се създава т. 28:<br><br>*„28. „Действителен собственик“ е понятие по смисъла на § 2 от Допълнителните разпоредби на Закона за мерките срещу изпирането на пари.“*<br><br>Предложението не следва да се приема с оглед предложената по-горе редакция на чл. 8, ал. 1 от ЗХ и съответната аргументация. | Не се приема | Предложението не съответства на изискванията на Препоръка 28 на FATF, свързани с достъпа до пазара на престъпници и свързаните с тях лица. |
| | | 2. Дефиницията на „системно нарушение“ следва да стане т. 28 от ДР на ЗХ и да придобие следната редакция:<br><br>*„28. "Системно" е нарушението, извършено, след като лицето е било санкционирано за същото нарушение пет или повече пъти в рамките на една година с влезли в сила наказателни постановления за съответно издадения лиценз.“*<br><br>**Аргументи:**<br><br>Предложената редакция следва логиката на ЗХ и кореспондира с дефиницията за „повторно нарушение“ в т. 17, § 1. от ДР на ЗХ.<br><br>Моля, аргументите ни да бъдат анализирани задълбочено и взети в предвид при разглеждане на § 38 от Законопроекта, за да се бъдат постигнати целите на Законопроекта напълно законосъобразно и обосновано, без да бъде поставян под риск стабилитетът на лицензионния режим по ЗХ и без да бъде значително увеличавана административната тежест. | Не се приема. | Предложението съдържа вътрешно противоречие между правните понятия „системност“ и „повторност“.<br>В резултат на предходните обществени консултации е предложен алтернативен текст |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **3.** | БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА ЛИЦЕНЗИРАНИТЕ ИНВЕСТИЦИОННИ ПОСРЕДНИЦИ (БАЛИП)<br><br>БЪЛГАРСКА АСОЦИАЦИЯ НА УПРАВЛЯВАЩИТЕ ДРУЖЕСТВА (БАУД) | С предложените промени на Закона за мерките срещу финансиране на тероризма (ЗМФТ) се създава разнопосочен подход при налагането на принудителните административни мерки (ПАМ) за различните пазарни участници от финансовия сектор.<br><br>На първо място, за инвестиционните посредници и управляващите дружества се създава напълно нов набор от ПАМ, свързани единствено с нарушения на Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП), ЗМФТ или актовете по прилагането им. Напротив, за пенсионносигурителните дружества и застрахователите законодателят разширява приложното поле на предвидените ПАМ с нарушения и на ЗМФТ, но не създава нарочен нов набор от мерки.<br><br>На следващо място, с предложените промени на ЗМФТ се създава една нова ПАМ за управляващите дружества (УД) – временна забрана за заемане на длъжност в управляващо дружество, лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове (ЛУАИФ), колективни инвестиционни схеми (КИС) или други предприятия за колективно инвестиране (ПКИ), каквато по настоящем съществува само и единствено за инвестиционните посредници (ИП). Така с предложените промени разминаването в регулаторния режим между различните пазарни участници ще се задълбочи още повече.<br><br>Ето защо, с оглед уеднаквяване на режима на ПАМ спрямо всички пазарни участници от финансовия сектор, предлагаме следните промени в § 33, т. 1 ЗИДЗМФТ: | Не се приема | Текстът не е предмет на обсъждония законопроект. |
| | | 1. създава се нова буква „а“, както следва:<br><br>а) в алинея 1, т. 5 се изменя така:<br><br>„5. да разпореди писмено на поднадзорно лице да освободи едно или повече лица, оправомощени да управляват и да представляват съответното лице, и да отнеме управителните и представителните му права до освобождаването му.“ | | |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | 2. сегашната буква „а“ става буква „б“ и се изменя така:<br><br>б) алинея 2 се изменя така:<br><br>„(2) Когато се установи, че инвестиционен посредник, лице, което управлява и представлява инвестиционния посредник, както и лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на инвестиционния посредник по Закона за мерките срещу изпирането на пари са извършили или извършват нарушение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение и на актовете по прилагането им, Комисията, съответно заместник-председателят могат да приложат мярка по ал. 1.“ | Приема се с редакции | |
| | | 3. сегашната буква „б“ става буква „в“.<br><br>Предлагаме следните промени в § 34, т. 2 от ЗИДЗМФТ:<br><br>1. буква „б“ се изменя така:<br><br>б) алинея 9 се изменя така:<br><br>„(9) Когато установи, че управляващо дружество, лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, лице, което ги управлява и представлява, както и лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията им по Закона за мерките срещу изпирането на пари са извършили или извършват нарушение на Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение и на актовете по прилагането им, комисията, съответно заместник председателят може да приложи мярка по ал. 1. | Приема се с редакции | |
| | | **В случай че горното предложение не се приеме, алтернативно предлагаме предвидените в областта на ЗМИП, ЗМФТ и актовете по прилагането ПАМ да бъдат за системни и груби нарушения на съответното законодателство, както и да бъдат в компетентността на** | Не се приема | Приети са алтернативните предложения |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **Комисията за финансов надзор (КФН) като колективен орган (доколкото в нейните правомощия е и издаването на разрешение за извършване на съответната дейност).** | | |
| | | В този смисъл предлагаме следната редакция на чл. 276,ал. 2 от ЗПФИ и чл.264, ал. 9 от ЗДКИСДПКИ:<br><br>Чл. 276, ал. 2 от ЗПФИ се изменя така:<br><br>„(2) Когато се установи, че инвестиционен посредник, лице, което управлява и представлява инвестиционния посредник, както и лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията на инвестиционния посредник по Закона за мерките срещу изпирането на пари, са извършили или извършват системни и груби нарушения ~~нарушение~~ на Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение и на актовете по прилагането им, Комисията~~, съответно заместник-председателят~~ може:<br><br>1. да отправи писмена препоръка или предупреждение;<br><br>2. да разпореди писмено да се преустановят или отстранят допуснатите нарушения и вредните последици от тях в определен от органа срок;<br><br>3. да разпореди писмено на инвестиционен посредник да освободи едно или повече лица, оправомощени да управляват и да представляват съответното лице, и да отнеме управителните и представителните му права до освобождаването му, включително да наложи временна забрана на лицето или лицата да заемат длъжности в инвестиционни посредници;<br><br>4. да ограничи дейността на инвестиционен посредник, като забрани осъществяването на определена дейност или услуга.“ | Не се приема | Приети са алтернативните предложения |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | чл.264, ал. 9 от ЗДКИСДПКИ се изменя така:<br><br>„(9) Когато установи, че управляващо дружество, лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране, лице, което ги управлява и представлява, както и лице, което отговаря за осъществяването или осъществява вътрешния контрол по изпълнението на задълженията им по Закона за мерките срещу изпирането на пари, са извършили или извършват **системни и груби нарушения** ~~нарушение~~ на Закона за мерките срещу изпирането на пари, Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение и на актовете по прилагането им, комисията~~,~~ ~~съответно заместник-председателят~~ може:<br><br>1. да отправи писмена препоръка или предупреждение;<br><br>2. да разпореди писмено да се преустановят или отстранят допуснатите нарушения и вредните последици от тях в определен от органа срок;<br><br>3. да разпореди писмено на управляващо дружество, на лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, на колективна инвестиционна схема или на друго предприятие за колективно инвестиране да освободи едно или повече лица, оправомощени да управляват и да представляват съответното лице, и да отнеме управителните и представителните му права до освобождаването му, включително да наложи временна забрана на лицето или лицата да заемат длъжности в управляващо дружество или лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, колективна инвестиционна схема или друго предприятие за колективно инвестиране;<br><br>4. да ограничи дейността на управляващо дружество, лице, управляващо алтернативни инвестиционни фондове, колективна инвестиционна схема или на друго предприятие за колективно инвестиране, като забрани осъществяването на определена дейност или услуга.“<br><br>Считаме, че с предложените от нас промени ще се постигне един по-систематичен и пропорционален режим на прилагане на принудителни административни мерки спрямо УД и ИП. Ще се намалят рисковете да се | Не се приема | Приети са алтернативните предложения |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | налагат несъразмерни ограничения при извършването на някои сделки и дейности, което може да доведе до големи материални и репутационни щети за поднадзорните субекти, да се отрази на тяхната финансова стабилност и общо на стабилността на капиталовия пазар, което в определени случаи може да предизвика и системни кризи.<br><br>Готови сме в удобно за Вас време да проведем експертна среща на представители на Държавна агенция „Национална сигурност“, Комисията за финансов надзор, от една страна, и на Българската асоциация на лицензираните инвестиционни посредници (БАЛИП) и Българската асоциация на управляващите дружества (БАУД), от друга страна, на която да изложим допълнителни аргументи в подкрепа на направените от нас предложения. | | |
| **4.** | СДРУЖЕНИЕ „БЪЛГАРСКАТА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА АСОЦИАЦИЯ“ | Представям на Вашето внимание становището на Сдружение „БЪЛГАРСКАТА ПРЕДПРИЕМАЧЕСКА АСОЦИАЦИЯ“ относно Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за мерките срещу финансирането на тероризма и материалите към него.<br><br>На първо място, желаем да изразим нашата пълна подкрепа за предприетите действия, насочени към изпълнението на препоръките на Финансовата комисия за борба с изпирането на пари (FATF) с цел осигуряване на напредък в процеса на извеждане на България от т.нар. „сив списък“, като се осигурят устойчиви и ефективни мерки за борба с престъпления – изпиране на пари, финансиране на тероризма и на разпространението на оръжия за масово унищожение, които да отговарят на международните стандарти и да укрепят финансовата система на страната. Вярваме, че предприетите стъпки ще доведат до постигането на пълно съответствие с препоръките на FATF и ще повишат репутацията на България на международната сцена.<br><br>Моля да имате предвид обаче следното във връзка с предложените промени относно достъпа до информацията за действителен собственик/ Съгласно съображение 55 от **Директива (ЕС) 2024/1640 на Европейския парламент и на Съвета от 31 май 2024 година относно механизмите, които да бъдат въведени от държавите членки за предотвратяване на използването на финансовата система за целите** | Приема се по принцип | С предложената уредба (създаването на нов чл. 63б в ЗМИП) се обезпечава транспонирането на чл. 74 от Директива (ЕС) 2024/1640, изискващ в националното законодателство да се уреди на кои категории субекти се гарантира достъп до вписаните в регистрите обстоятелства за действителни собственици. В българското законодателство в момента липсва изрична разпоредба в тази насока. Чл. 74 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640 изисква държавите членки да гарантират, че информацията за действителните собственици е достъпна във всички случаи за три категории лица. Горното е напълно изпълнено с предложения чл. 63б ЗМИП, който изрично предвижда информацията за действителни собственици да е достъпна за лицата, посочени в |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | **на изпирането на пари или финансирането на тероризма, за изменение на Директива(ЕС) 2019/1937 и за изменение и отмяна на Директива (ЕС) 2015/849 („Директивата“)** *„Чрез взаимното свързване на централните регистри на 1 държавите членки следва да се предоставя достъп, както в национален, така и в презграничен план, до информацията за действителните собственици на правните форми, съдържаща се в централния регистър на всяка държава членка, въз основа на определението за законен интерес по силата на решение, взето от органа, отговарящ за съответния централен регистър.* ***За да се гарантира възможността решенията за ограничаване на достъпа до информация за действителните собственици, да не подлежат на преразглеждане, следва да се създадат механизми за обжалване на такива решения.*** *С цел да се осигурят последователност и ефикасност на вписването в регистрите и на обмена на информация, държавите членки следва да гарантират, че техният орган, отговарящ за централният им регистър, си сътрудничи със съответните насрещни органи в други държави членки, включително като обменя информация относно доверителната собственост и сходните правни форми, които се уреждат от правото на една държава членка и се управляват административно в друга държава членка или чийто доверителен собственик е установен или пребивава в друга държава членка.*<br><br>Съгласно предложените промени в законопроекта (§ 32, т. 9) „вписаните в търговския регистър, регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и регистър БУЛСТАТ обстоятелства по чл. 63, ал. 4 и чл. 63а, ал. 2 във връзка с ал. 1 са достъпни във всички случаи за:<br><br>1. компетентните органи по този закон и дирекция „Финансово разузнаване“ на ДАНС, без никакви ограничения;<br><br>2. задължените субекти по този закон в рамките на комплексната проверка на клиента;<br><br>3. всяко лице или организация, които могат да докажат наличието на законен интерес.“<br><br>*Агенцията по вписванията ще осигурява техническа възможност за ограничаване на достъпа до вписаните обстоятелства по чл. 63, ал. 4 и* | | точки 1-3 от него. Достъпът на трите категории лица до информацията за действителни собственици е гарантиран, както при сега действащата нормативна уредба, така и при предложената нова нормативна уредба от обстоятелството, че към момента както търговския регистър и регистъра на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ), така и регистър БУЛСТАТ са публични, предвид което от момента на влизане в сила на разпоредбата на чл. 63б, достъпът на лицата, посочен в нея ще бъде практически осигурен, с което ще бъде изпълнено изискването на чл. 74 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640.<br>Предоставянето на достъп до вписаните обстоятелства за действителни собственици само на компетентните органи (в това число и звената за финансово разузнаване), задължените субекти в рамките на извършваната от тях комплексна проверка на клиентите и лицата със законен интерес, изисква последващото предприемане на две последователни действия:<br>1. Транспониране в националното законодателство на разпоредбите на чл. 11, 12, 13 и 15 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640, в които са регламентирани общи правила за достъпа на компетентните органи, органите за саморегулиране, |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | *чл. 63а, ал. 2 във връзка с ал. 1 от Закона за мерките срещу изпирането на пари в търговския регистър, регистъра на юридическите лица с нестопанска цел и регистър БУЛСТАТ на лицата, които не попадат в категориите по чл. 63б от Закона за мерките срещу изпирането на пари в срок до 30 месеца от обнародването на този закон. (§ 31. от законопроекта).*<br><br>Видно е, че с приемането на предложените промени ще се ограничи достъпът на субектите до информацията, касаеща действителните собственици, с изключение на лицата, посочени в чл. 63б от ЗМИП (нов). Поради тази причина и във връзка с посоченото по-горе съображение от Директивата, считаме, че следва да се регламентира и правото на обжалване на отказа от предоставяне на достъп до информацията за действителен собственик.<br><br>Надяваме се направеното предложение и коментари в настоящото становище да бъдат взети под внимание, като оставаме на разположение за допълнителна дискусия | | задължените субекти и лицата със законен интерес до регистрите на действителните собственици; процедура за проверка и взаимно признаване на законен интерес за достъп до информация за действителните собственици и изключения от правилата за достъп до регистрите на действителните собственици. Съгласно чл. 78, §1 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640, държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с посочените членове най-късно до 10 юли 2026 г. Посредством транспонирането на тези разпоредби практически ще бъде уреден редът, по който се подава искане за достъп до информацията от трите категории лица и по който същото се разглежда, както и начинът, по който достъпът се предоставя. Транспонирането на разпоредбите на чл. 11, 12, 13 и 15 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640 във вътрешното законодателство не е предмет на настоящия законопроект. При последващото транспониране на посочените разпоредби ще бъде уредена и възможността за обжалване на отказите от предоставяне на достъп, в съответствие с изискването на чл. 13, параграфи 8 и 9 и съображение 55 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640<br>2. Надграждане на |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | информационните системи на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ, в резултат на което достъп да се предоставя само на лицата по чл. 63б ЗМИП въз основа на регламентираните в закона процедури за това и да се ограничи достъпът до вписаните в регистрите обстоятелства за действителни собственици по отношение на всички останали субекти. Доколкото при надграждане на информационните системи на регистрите Агенция по вписванията стриктно спазва приложимата в Република България нормативна уредба (Закон за електронното управление, Закон за обществените поръчки, Закон за защита на класифицираната информация и др.), практическото надграждане на регистрите е възможно да започне след транспонирането на чл. 11, 12, 13 и 15 от ДИРЕКТИВА (ЕС) 2024/1640 във вътрешното законодателство.<br>С оглед на изложеното, конкретните правила за реда и начина за достъп до информацията за действителни собственици в регистрите (в това число и за реда и начина на обжалване на отказите от предоставяне на достъп) не са предмет на уредба в настоящия законопроект, а ще бъдат изготвени и нормативно въведени в националното законодателство на следващ етап, след което ще |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | | | започне надграждане на информационните системи на ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ. Поради тази причина в §31 от законопроекта е предвиден 30-месечен срок, включващ в себе си както времето за транспониране на чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640, така и необходимия период след приемане на нормативните промени за практическото реализиране на надграждането.<br>С предложените промени в настоящия законопроект се регламентират изключения от публичността на обстоятелствата за действителни собственици, вписани в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ и от свободния достъп до тях, в случаите в които кумулативно са налице две условия - със закон са регламентирани лицата или категориите лица, имащи право на достъп до съответната информация и е предвиден друг ред за достъп до нея. При така предложените редакции до приемането и влизането в сила на разпоредбите, с които се транспонират чл. 11, 12, 13 и 15 от Директива (ЕС) 2024/1640, регламентиращи общите правила за достъп на отделните категории субекти до обстоятелствата за действителни собственици, вписани в регистрите, цялата информация в ТРРЮЛНЦ и регистър БУЛСТАТ ще остане публична. |

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| **5.** | СДРУЖЕНИЕ „БЪЛГАРСКА ФИНТЕХ АСОЦИАЦИЯ“ | **Възползвайки се от предоставената ни възможност да изразим становище, бихме искали да обърнем внимание на §32, т. 7, б. „г“ от законопроекта.**<br><br>Към настоящия момент чл. 54, ал. 11 от Закона за мерките срещу изпирането на пари (ЗМИП) предоставя облекчен режим за задължените лица при извършване документирането на комплексна проверка на ограничена категория клиенти□юридически лица. Съгласно тази разпоредба не се изисква от клиент - юридическо лице да представя заверено (от законен представител или пълномощник на идентифицираното лице) копие от учредителния си договор, акт или други документи, за проверка на обстоятелствата по ал. 4, т. 1 - 4 и т. 7 - 9, когато се идентифицират лица, **вписани в Търговския регистър и регистър на юридическите лица с нестопанска цел (ТРРЮЛНЦ)**.<br><br>Възразяваме срещу предлаганата със законопроекта отмяна на текста на ал. 11 на чл. 54 от ЗМИП. Задължаването на клиентите български юридически лица, да представя заверено копие от устава/учредителния си акт е излишно утежнение както за тях, така и за задължените лица. Актуалните учредителни документи са публично достъпни в ТРРЮЛНЦ, по партидата на съответното юридическо лице. Освен това, подобно изискване влиза в противоречие и с основния принцип за достоверност и доверие в търговския регистър и в регистъра на юридическите лица с нестопанска цел, заложен в чл. 10 от Закон за ТРРЮЛНЦ, съгласно който: *„Трети добросъвестни лица могат да се позовават на вписването, както и на обявяването, дори ако вписаното обстоятелство, съответно обявеният акт, не съществува.* ***Невписаните обстоятелства се смятат несъществуващи за третите добросъвестни лица“.***<br><br>Подкрепяме и приветстваме усилията на държавата за отстраняване на слабостите в превантивното законодателство срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма, както и за изпълнението на препоръките от Доклада на MONEYVAL от 18.05.2022 г. В същото време смятаме, че формулирането на всяко нормативно правило или изискване трябва да бъде внимателно оценено и анализирано с оглед на неговата практическа приложимост и реалния ефект, който ще постигне. Необходимо е да се | Не се приема | Критиката на Групата за финансови действия (FATF) по отношение на сега действащата разпоредба на чл. 54, ал. 11 от ЗМИП е ясна и недвусмислена. Разпоредбата предоставя възможност за заобикаляне на изискванията на Критерий 10.9 на Препоръка 10 на FATF.<br>Този извод неизменно присъства в констатациите на FATF, правени в хода на процеса на наблюдение на страната за изпълнението на мерките, съдържащи се в Плана на FATF за Република България. |

отчитат националните специфики и контекстуалните фактори, при които се въвеждат подобни мерки, за да се гарантира постигането на заложените цели по ефективен и устойчив начин. В този ред на мисли, предлаганата отмяна на текста на чл. 54, ал. 11 на практика би довела до изискване всяко българско търговско дружество да предоставя на задълженото лице заверено копие на устава или учредителния си акт на хартиен носител/или в електронен формат, заверен с КЕП. Въз основа на натрупаната до момента практика, можем да заявим, че в много голяма част от случаите клиентът – юридическо лице просто ще разпечатва от партидата си в ТРРЮЛНЦ актуалния си устав и ще го заверява. От своя страна, задълженото лице ще бъде задължено да извърши същото действие. Това не представлява двойна проверка (или „двуетапен процес“/two step process“, както го нарича MONEYVAL), а механично дублиране на едно и също действие от двама различни субекта, което не постига ясна цел и не води до ясно изразен положителен ефект.

Дори да приемем, че клиентът – юридическо лице, предоставя устав или учредителен акт, който се различава от последния обявен в Търговския регистър, този документ няма да породи правни последици спрямо трети лица, включително спрямо задължените лица по ЗМИП. Това е така по силата на презумпцията, заложена в чл. 10 от Закона за търговския регистър, според която противопоставими на трети лица са единствено вписаните и обявени по съответния ред актове в регистъра.

Приемането на противоположна теза би поставило под съмнение не само достоверността на данните и информацията, вписани и обявени в ТРРЮЛНЦ, но и основни принципи, заложени в търговското право на Република България.

Тук е важно да отбележим, че не намираме аналогия с друга държава-членка на ЕС. Следва да подчертаем, че българският търговски регистър е уникален в ЕС по отношение на публичността и безплатния достъп до документи като устави и учредителни актове. В останалите държави членки подобна информация обикновено е достъпна само срещу изрична заявка и заплащане на такса.

Поради това, считаме, че правилото за изискване на заверено копие от

устава или учредителния акт следва да остане приложимо и в сила за юридически лица от трети държави, включително и от държави – членки на ЕС, както и за лица, вписани в регистри, които не предоставят достъп до публична база данни за извършване на надлежна проверка – например регистър Булстат.

В рамките на предходните обществени консултации по законопроекта, приключили в края на 2024 г., изложените по-горе аргументи не са били приети с мотив, че: *„Критиката на Групата за финансови действия (FATF) по отношение на сега действащата разпоредба на чл. 54, ал. 11 от ЗМИП е ясна и недвусмислена. Разпоредбата предоставя възможност за заобикаляне на изискванията на Критерий 10.9 на Препоръка 10 на FATF.“*

Видно от мотивите към настоящия законопроект (стр. 3 и 4), през 2024 г. публичните изявления на FATF за България са актуализирани три пъти, като в тях са посочени областите с напредък и тези, в които са необходими допълнителни действия, като в изявлението от месец февруари 2024 г. е посочено, че България е отстранила напълно или до голяма степен слабостите по три Препоръки на FATF – Препоръки 6, 10 и 24, които се отнасят съответно до целевите финансови санкции за финансиране на тероризма, комплексната проверка на клиентите и прозрачността на действителната собственост на регистрираните юридически лица и други правни образувания. В мотивите се посочва още, че през месец май 2024 г. в рамките на 67-то Пленарно заседание на Комитета MONEYVAL е приет първият Последващ доклад за напредъка на Република България, в който е отбелязано че оставащите препоръки, които са оценени с „Частично съответствие“ за България и които имат отношение към превенцията на изпирането на пари и финансирането на тероризма, са Препоръки 13, 15, 28, 34 и 35 на FATF. Очевидно е, че Препоръка 10 не е сред тях.

Предвид изложеното по-горе може да се направи извод, че предлаганото изменение за отмяна на ал. 11 от чл. 54 от ЗМИП не кореспондира и с мотивите за изготвянето на законопроекта, а именно отстраняване на слабости в законодателството уреждащо мерките срещу изпирането на пари и финансирането на тероризма и на пролиферацията, установени в

| | | | | |
|---|---|---|---|---|
| | | приетия на 18.05.2022 г. Доклад за Република България от Пети оценителен кръг на Комитета на експертите за оценка на мерките срещу изпирането на пари (Комитета MONEYVAL) към Съвета на Европа. В допълнение следва да отчетем и факта, че след Доклада от 2022 г. бяха направени две изменения в ЗМИП, последното от които през м. октомври 2023 г., които целяха и постигнаха именно преодоляване на констатираните слабости.<br><br>Предвид изложеното по-горе, считаме, че §32, т. 7, б. „г“ от законопроекта следва да отпадне. Разпоредбата на чл. 54, ал. 11 от ЗМИП, в настоящата ѝ редакция, облекчава административната тежест върху задължените лица, но в никакъв случай не поставя под съмнение постигането на целите, които са заложени в превантивното законодателство. | | |